

Lehdistötiedote 18.9.2000

Teollisuustyöntekijöiden palkat joustaneet alaspäin kaikissa suhdannetilanteissa

Tutkimus perustuu Suomen teollisuuden työntekijöistä poimittuun paneeliaineistoon, jossa on tietoja yksittäisten työntekijöiden palkoista ja työtunneista.

Lisätietoja

Tutkimuskoordinaattori Juhana Vartiainen, puh. (09) 2535 7335, e-mail: Juhana.Vartiainen@labour.fi

Tiedottaja Seija Parviainen, puh. (09) 2535 7349, e-mail: Seija.Parviainen@labour.fi

Työehtosopimukset säätelevät teollisuuden palkkarakennetta

Tutkimus osoitti, että teollisuuden palkanmuodostuksen mekanismeissa ei ole tapahtunut suuria muutoksia ajanjaksolla 1980-1995. Palkat perustuvat edelleen selvästi työehtosopimusten luokitukseen ja määräyksiin. Vaikka aineisto ei ulotu vuosituhannen vaihteeseen, tulokset ovat pitkälti yleistettävissä myös nykypäivään, sillä palkanmuodostuksen peruspiirteet ja palkkarakenne muuttuvat hyvin hitaasti. Tarkasteluajanjaksolla yritysten tehtävät ja niihin liittyvä valmiudet eriytyivät, niin että tietyissä yrityksissä tehdään yksinkertaisia töitä ja toisissa vaativampia töitä. Suurin muutos vuoden 1995 jälkeen liittyy ilmeisesti tulos- ja voittopalkkioiden yleistymiseen.

Työpaikan vaihdokset edistävät työuraa vain nuorena

Työpaikan vaihdosten vaikutus palkkakehitykseen on teollisuudessa tutkimuksen valossa yllättävän heikko. Eniten työpaikan vaihdos näytti edistävän niiden palkkakehitystä, jotka vaihtoivat työpaikkaa heti työuransa alkuvaiheessa. Miesten ja naisten työurat eroavat selvästi toisistaan. Naisten suhteellinen asema teollisuudessa paranee työkokemuksen myötä selvästi heikommin kuin miehillä. Naisten uralla eteneminen tyrehtyy tyypillisesti jo 4 vuoden jälkeen. He juuttuvat vähemmän vaativiin töihin eivätkä heidän ansionsa kehity yhtä suotuisasti kuin miesten.

Palkkojen yksilöllinen aleneminen luultua yleisempää

Teollisuuden palkat osoittautuivat tutkimuksessa myös

yllättävän joustaviksi alaspäin. Nimellispalkkojen ja reaali-palkkojen aleneminen on suhdanteista ja inflaatiiovauhdista riippumatta varsin yleistä. Normaalioloissa noin 5 prosentilla ja lama-aikana yli 30 prosentilla työntekijöistä nimelliset keskituntiansiot laskevat vuositasolla. Nuorten palkat joustavat alaspäin todennäköisemmin kuin vanhempien työntekijöiden palkat, ja naisten palkat laskevat herkemmin kuin miesten palkat. Miesten palkka laskee myös sitä pienemmällä todennäköisyydellä, mitä naisvaltaisemmalla alalla hän työskentelee. Naisten palkkakehitykseen alan nais- tai miesvaltaisuudella ei ole merkitystä.

Toisaalta muuten samanlaisten yksilöiden lähtötilanteella oli vaikutusta siten, että yrityksen sisällä suhteellisen hyvää palkkaa nauttivien palkka laskee erityisen suurella todennäköisyydellä. Tätä voidaan tulkita siten, että matalapalkkaisten työntekijöiden palkat ovat useammin jo valmiiksi työehtosopimusten minimipalkkojen tuntu-massa. ■

Julkaisut

Juhana Vartiainen:

Suomen teollisuuden työntekijöiden palkkarakenne ja työurat paneeliaineiston valossa Palkansaajien tutkimuslaitos, Tutkimuksia 78, Helsinki 2000.

ISBN 952-5071-47-2

ISSN 1236-7176

Tilaukset

Irmeli Honka

puh. (09) 2535 7338, fax (09) 2535 7332

e-mail: Irmeli.Honka@labour.fi

Tilaushinta: 80 mk